

«Festivalitis»

Es hàbits i pràctiques de consum cultural han canviat. La sala de cinema va de baixa en relació amb les pantalles de casa, més petites i de qualitat inferior. Es tracta de veure molt i de la manera que sigui, acumular continguts, omplir l'ordinador de més del que mai podrem veure. Si anem, una tarda qualsevol, a una sala de cinema, el panorama és desolador. La sala fosca s'acosta al final? Vull pensar que no, però aquella vella i popular pràctica de veure el cinema en comunitat va de baixada si no és que ens l'ofereixin agrupada, embolicada i presentada en forma de festival. Després sembla que ens interessa més. «Posi un festival a la seva vida, me'ls treuen de les mans!». La cultura de l'esdeveniment: els festivals toquen a sometent i tots cap allà. Curiós però cert. Són necessaris els festivals, sí, i tant, però les autoritats culturals haurien d'advertir que el consum i l'organització massiva d'aquests productes poden afectar seriosament la salut cultural del país.

Molts d'aquests festivals compleixen els estàndards mínims? Diria que no, perquè no n'hi ha prou de ser una celebració puntual i efímera al voltant d'una disciplina que doni certa repercussió mediàtica i «en xarxes» (expressió que prefereixo no comentar). Cal que sigui un festival amb una missió definida, que ajudi els creadors, que aportin novetats i materials inèdits, que fomenti la producció i la coproducció i que garanteixi una experiència qualitativa difícil de trobar en les programacions estables. No val la cultura de menjar ràpid presentada com a alta cuina. Quan «mengem» hi hem de reconèixer alguna cosa més, una excepcionalitat, alguna cosa que surti de la normalitat. Això no va de mides ni de pressupostos, sinó de criteris. A les nostres comarques, petits, mitjans

En l'esbatec del mur

El Museu del Cinema va acollir la presentació de la peça de videoart *En l'esbatec del mur*, de Roser Bover, una peça magnífica amb textos de Roger Costa-Pau i la veu de Cristina Cervià. És un contra-relat que fa ús d'un llenguatge poètic i visual del dolor, dels murs i dels refugiats i desplaçats avui. Una peça feta amb calma i reflexió, lluny de la immediatesa i la frivolitat d'avui. Un encert.

i grans festivals compleixen perfectament les missions, missions que només es compleixen si els responsables aporten criteri, talent i, sobretot, coneixement de la disciplina i del sector en què ens movem.

Però mentre analitzem l'impacte dels esdeveniments culturals amb indicadors tan prosaics com coberts, menús, pernoctacions i copes als bars de la ciutat, poca cosa farem. Si hem de mesurar els èxits culturals per la gent que sopa, s'asseu a un tron o beu cerveses, no cal que ens hi posem. Tornem a valorar la cultura com una experiència que ens remou, que ens fa més lliures i més crítics, com el que sempre ha pretès ser. Fem que els festivals siguin excepcionals pel que ofereixen, no per com ho comuniquen. Les xarxes i els mitjans poden ser un autoengany.

En aquests temps en què es publica per sobre de les nostres possibilitats lectores, que s'emeten sèries i pel·lícules pels descosits, en què es parla més que no es pensa, que s'opina més del que se sap i que es fan més festivals dels assumibles, potser cal tirar enrere i replantejar-ho tot. Tal com canta Quimi Portet, «en aquests països del sud que són tan "alegres", si calles una estoneta semblen intel·ligent».

MONTSE MANOL